

-idazle eibartarrak-

KARMELO ZUBIZARRETA

“AITA KARMELO”

“*Aita Karmelo*”, Karmelo Zubizarreta Arrizabalaga, Azkoitian jaio zen 1927ko abuztuaren 27an. Hamairu urterekin sartu zen Nafarroako Villafrancan karmelitek zuten etxean; handik, Bilbora joan zen, baina hala ere, Nafarroatik Bizkairako tarte horretan, Filosofia ikasten, urtebete igaro zuen Zornotzan, Iruñean bi urte eta Gasteizen urte bat; azkenik, Teologia ikasketak egin zituen Begoñan. Eibarrera 1952an etorri zen, predikuak euskaraz eman behar zituen fraideren bat behar zelako herrian. Aita Karmelok ezagutu zuen Eibarko karmeliten bigarren komentu zaharra –lehenengoa, Eibarrera etorri zirenekoa, Txonta kaleko 5ean zegoen– Iparragirrerako bidean zegoena, baita oraingo eliza berriaren obrak eta haren inaugurazioa ere, 1956koa.

Burgosera joan zen 1958an soldaduzka egitera, alferez graduarekin eta

kapilau. Handik hartu zuen bere idatzietan gerora sarri askotan erabiliko zuen “*Melo Alfereza*” gaitzizena. Gero Leonen eta Murtzian egon zen kapilau; eta azkenik Sevillako Constantina herrian. Han amaitu zuen bere soldaduzka denbora, 1960an. Altzo herrian urte bete igaro ondoren, berriro Eibarretorri zen. 1963-69 urteetan Eibarko karmeliten nagusi izatea tokatu zitzaion eta bere ardurapean antolatu ziren sasoi hartan “*Cursillos sobre derechos sociales*” delakoak, Aita Karmelori buruhauste handiak ekarri zizkioten ikastaro ezkutu eta debekatu haiek. Beti Eibarren eta eibartarren artean bizi izan zen heriotza iritsi zitzaion arte. 1996ko abuztuan hil zen Alemanian, hango etorkinekin lanean zebilen bere anaia bisitatzera joan zenean.

Euskaltzale sutsua, hauxe idatzi zuen Eibarko karmelitek egindako lanari

buruz: *“alfabetatzeari, seguru aski, emen eman zitzaion indarra, ikastolentzako ere lenengoz emen eskaini zitzaizkien antolatzailerei; beintzat, 62’an taldetxo batzuk bai ziren gure zulootan”*.

Idazle oparoa, *Karmel* aldizkarian argitaratu zituen bere lan ia gehienak. *Naigabez* nobela ere argitaratu zuen. Oraingoan *Kalea* nobela kaleratzen dugu, sekula argitaratu ez zitzaiona eta egilearen hitzetan: *“or dago lotan armario barruan, bitartean ia lagunik bilatzen dudan argitaratzeko”*.

Karmeliten konbentu zaharra, Iparagirre kaleko hasieran zegoena.

Argazkia: Karmeldarren Fonda.

Karmel aldizkarian agertutako “*Aita Karmelo*”ren artikuluen zerrenda alfabetikoa:

ZUBIZARRETA ARRIZABALAGA,
Karmelo
(A. K.; A. Z.; Aita Karmelo; K.
Zubizarreta; K. Z.; K.; Karmelo; M. A.;
Melo Alfereza, Z.)

- , Agurra, *Karmel* 1974-1, 1.
—, Agurra: saltsaperretxikoak, *Karmel* 1989-2, 88-93.
—, Aita Santu berria delata bizpairu itz-erdi, *Karmel* 1978-3, 3-4.
—, Alai bizi, *Karmel* 1959-2, 3.
—, Aldaketa, *Karmel* 1976-1, 77.
—, Alkartu ezina, *Karmel* 1978-1, atzeko azala (olerkia).
—, Alleluia, *Karmel* 1974-2, 34.
—, Ametsa, *Karmel* 1976-3/4, 3-5.
—, Amnistia - Askatasun osoa - Amnistia, *Karmel* 1976-1, 3.
—, Amnistia, *Karmel* 1976-1, 77.
—, Andre Mari, mantxokoa, *Karmel* 1974-1, 26.
—, Ardo beltza, *Karmel* 1976-3/4, 8.
—, Arnas-Berriz, *Karmel* 1978-1, 1.
—, Arpide saria, *Karmel* 1982-2/3/4, 1.
—, Arpide-saria, *Karmel* 1982-1, 1.
—, Arra, *Karmel* 1976-1, 77.
—, Artaleak, *Karmel* 1976-2, 60.
—, Askatasunaren minak, *Karmel* 1976-2, 84 (olerkia).
—, Avui, *Karmel* 1976-2, 29.
—, Axalex gara kristau, *Karmel* 1978-2, 29-31.
—, Azkoiti, *Karmel* 1974-2, 74.
—, Barkamen, *Karmel* 1976-1, 78.
—, Bataioa ta..., *Karmel* 1961, 38-39.
—, Batasuna, *Karmel* 1960, 36-37.
—, Belengo izarra, *Karmel* 1960, 4-5.
—, Bereala gabonak, *Karmel* 1974-4, 1-3.

Konbentuaren altare zaharra.
Argazkia: Karmeldarren Fonda.

- , Bertsoak, *Karmel* 1978-1, 76 (bertsoak).
—, Bi meza, *Karmel* 1976-2, 61-64.
—, Bizi-ogia, *Karmel* 1961, 68-70.
—, Burdi bideak, *Karmel* 1977-2, 3-4.
—, Burgos, *Karmel* 1976-3/4, 7.
—, Deadarra: Gure idazleak, *Karmel* 1975-4, 40-41.
—, Dirdizkirak, *Karmel* 1976-1, 39.
—, E. E. M., *Karmel* 1978-2, 32-33.
—, Editoriala, *Karmel* 1980-3, 9.
—, Ekaitza. Saltsa perretxikoak, *Karmel* 1988-4, 71-75.
—, Ekaizpean, *Karmel* 1993-4, 84-88.

Ezkerretik hasita: Aita Karmelo, Eibarko alkatea, Gotzain ezezaguna, Aita Anjel Iturbe karmeldarra, Joakin Perez de Zabalza karmeldarren probintziala, On Miguel Lasa, S. Andreseko Parrokoa eta Aita Txeles Gorritxategi, karmeldarra. **Argazkia:** Karmeldarren Fondoa.

- , Elkartu bearra, *Karmel* 1979-2, 13-14.
 —, Enbeita, *Karmel* 1974-2, 74.
 —, Ene adiskideari eskutitz bat, *Karmel* 1978-1, 13-14.
 —, Eriotza, *Karmel* 1959-2, 3.
 —, Erriaren otoitza, *Karmel* 1976-1, 78.
 —, Eskupeko eskaria, *Karmel* 1974-4, 25; 1975-1, 65.
 —, Euskadi, *Karmel* 1978-1, 73 (aforismoa).
 —, Euskaldun baten kezak, *Karmel* 1971-4, 16-17.
 —, Euskal-Erriko Andre Mari, *Karmel* 1980-3, 41-45.
 —, Euskal-kontzientzia, *Karmel* 1978-1, 34 (aforismoa).
 —, Euskal-mezak, zertarako, *Karmel* 1974-1, 27.
 —, Euskara, *Karmel* 1982-2/3/4, 3-4.
 —, Euskarak: etorkizun hilezkorra?, *Karmel* 1992-1, 75-80.
 —, Eusko-telebista nai, *Karmel* 1980-2, 5-7.
 —, Ezkutitza... zuri eta ari, *Karmel* 1979-1, 1-2.
 —, Eztula, *Karmel* 1976-1, 77.
 —, Garisuma tantaka, *Karmel* 1976-1, 40-43.
 —, Garizuma, *Karmel* 1974-1, 24.
 —, Gezurra etorri zen, *Karmel* 1974-2, 54-56 (olerkia).
 —, Gipuzkoa, *Karmel* 1974-2, 44-53.
 —, Gipuzkoa, *Karmel* 1975-1, 44-53.
 —, Goazen plazara, *Karmel* 1980-4, 9-14.
 —, Gogor egoteko, *Karmel* 1978-2, 3.
 —, Gudariak, *Karmel* 1959-4, 12.
 —, Gurasoak, *Karmel* 1976-1, 77.
 —, Gure mixiolariak direla'ta boto billa natorkizue, *Karmel* 1979-1, 27-28.

- , I + I + I = iru dire, *Karmel* 1976-2, 1-3.
- , Ideia garratzak, *Karmel* 1974-2, 24-28.
- , Idi probetan, *Karmel* 1974-2, 72.
- , Ikutu txikiak, *Karmel* 1989-4, 98-102.
- , Ilko didaten bildur naiz (Nere zozoa), *Karmel* 1980-1, 70-71 (olerkia).
- , Illetan, *Karmel* 1990-2, 96-102.
- , Iparragirreraren oorez. Euskaraz, *Karmel* 1981-3, 9-11.
- , Irailla'ren 14'an, *Karmel* 1959-5, 2.
- , Itukiñaren tantak, *Karmel* 1974-3, 68-72.
- , Itukiñaren tantaren kanta zaarra, *Karmel* 1975-1, 76-81. -Izengabea, 1974-1, 65 (olerkia).
- , Jakingarriak eta pentsakizunak, *Karmel* 1970-3, 9-12.
- , Jose deuna, *Karmel* 1974-1, 25.
- , Kanpotik (Nere biotzeko liburutik...), *Karmel* 1959-2, 11-12; 1959-3, 14-15; 1960, 97a-97b; 141-142, 185186.
- , *Karmel* 76, *Karmel* 1976-1, 1 (olerkia).
- , *Karmel*, H eta euskeranto, *Karmel* 1974-2, 8-11.
- , *Karmel*-Triki-tixa-*Karmel*, *Karmel* 1975-1, 82-84.
- , *Karmel*-Txirimiriak-*Karmel*, *Karmel* 1975-1, 2-4; 1975-2, 2-6; 1975-3, 1-4; 1975-4, 2-4 eta 76-79; 1976-1, 4-9; 1976-2, 5-6; 1976-3/4, 10-12.
- , Kirolak, *Karmel* 1976-3/4, 6.
- , Kolonian, *Karmel* 1991-2, 88-96.
- , Krefeld, *Karmel* 1988-2, 95-101.
- , Kristo, *Karmel* 1974-1, 16-19.
- , Kristoa, *Karmel* 1978-4, 7-8.
- , Laburki, *Karmel* 1975-2, 43, 45, 47, 60, 64. 1975-3, 45, 53.
- , Lagunik onenak oroituz, *Karmel* 1960, 167-168.
- , Lapurdi, Zuberua, Benabarra, *Karmel* 1975-2, 65-66.
- , Liburu berriak, *Karmel* 1974-4, 74.
- , Lur azpiko eleiza, *Karmel* 1971-2, 15-19.
- , Maiatz, *Karmel* 1982-1, 105-107.
- , Maiatzeko lorak, *Karmel* 1974-2, 35-36.
- , Malizi gabeko tantak, *Karmel* 1975-2, 77-78.
- , Maria eta euskalerra, *Karmel* 1974-3, 36-37 (olerkia).
- , Masusta gorriak, *Karmel* 1976-2, 40.
- , Masustak, *Karmel* 1976-2, 15.
- , Mendiko itzaldia, *Karmel* 1974-2, 30-33.
- , Miel Otxin, *Karmel* 1974-2, 49-52.
- , Montejurratik... Montejurrara..., *Karmel* 1976-2, 81-82.
- , Mosku/Aurzaro/Txile/Langileak, *Karmel* 1976-1, 75.
- , Munduaren egoera, *Karmel* 1974-1, 12-14.
- , Naparroa, *Karmel* 1975-1, 55.
- , Nere biotzeko liburutik, *Karmel* 1974-1, 72-74; 1974-2, 60-63; 1974-3, 60-62; 1974-4, 60-62; 1975-1, 66-70; 1975-4, 1.
- , Nere buruko muinetan narrax-narrax jolasean ari diran asmaketak, *Karmel* 1975-4, 30-31.
- , Nik ere min!, *Karmel* 1978-2, atzeko azala (olerkia).
- , Nikola Telleriaren heriotzaren berri, *Karmel* 1975-4, 70.
- , Nobela laburra-Urteroko Saria-“*Karmel*” aldizkariak eratuta, *Karmel* 1974-1, 75; 1974-2, 75; 1974-3, 74; 1975, 1975-1, 1.
- , Oar berezia, *Karmel* 1983-1, 8.
- , Oarra, *Karmel* 1980-1, 1.
- , Oarrak, *Karmel* 1976-3/4, 1.
- , Oarrez, *Karmel* 1981-1, 19.
- , Ofizinan, *Karmel* 1994-4, 156-163.
- , Oharra, *Karmel* 1983-2, 1.
- , Pake egiteko garaia, *Karmel* 1974-2, 1-3.
- , Pakea, *Karmel* 1978-4, 5-6.
- , Patri pillioak, *Karmel* 1974-2, 37.
- , Pikotara, *Karmel* 1976-1, 78.
- , Politika/Mezzofanti/S. Peces/Apaizak /Eskubi/Rubio/Seme bat/Beste seme bat, *Karmel* 1976-3/4, 99-101.
- , Puntxoa, *Karmel* 1975-1, 6-7.
- , Rhin ibai ertzean, *Karmel* 1991-4, 92-95.
- , S.I.R., 1976-2, 4.
- , Salbatzaillea, *Karmel* 1974-1, 2-3.
- , Saltsa perretxikuak, *Karmel* 1977-3, 4-7, 83-88; 1977-4, 4-7, 83-88; 1978-1, 9-10; 1978-2, 5-7, 79-81; 1978-3, 90-92; 1979-1, 5-8; 1979-2, 3-11; 1979-3, 1-7; 1979-4, 1-5;

Karmelo Zubizarreta Aita, erdian, meza ospatzen.
Argazkia: Karmeldarren Fondoa.

1980-1, 3-7; 1987-3, 90-94; 1988-1, 90-96;
 1991-1, 81-89.

—, Santa Teresa Irakasle», *Karmel* 1970-4,
 35-37.

—, Santa Teresa ta E1iza, *Karmel* 1971-1,
 18-21.

—, Sarasate/Takonera, *Karmel* 1976-2, 57.

—, Segobiako espexetik, *Karmel* 1976-2,
 85.

—, Sevilla'ra peria ikusten, *Karmel* 1961,
 55-56, 80-81.

—, T.V.E., *Karmel* 1976-2, 3-4.

—, Tanta batzuk, *Karmel* 1974-4, 70-73.

—, Teresa, *Karmel* 1981-4, 3-4.

—, Trikitixa-Karmel-Tanborrada, *Karmel*
 1976-1, 1-XVI.

—, Txanton Piperri, *Karmel* 1974-2, 72.

—, Tximini ta Sano, *Karmel* 1958-2, 15;
 1958-3, 15.

—, Txori txikiak kaiolan, *Karmel* 1977-1, 1.

—, Udara, *Karmel* 1974-3, 1-3.

—, Ume euskaldunentzako Arrate'ko XIII
 garren sariketa, *Karmel* 1975-3, 74-76.

—, Urola baillerako euria, *Karmel* 1974-1,
 53-55 (olerkia).

—, Xipizaro Eguna, *Karmel* 1978-1, 31-33.

—, Zapan-zar, *Karmel* 1974-2, 73-74.

—, Zauriak, *Karmel* 1976-2, 78.

—, ZEN, *Karmel* 1983-2, 9-10.

—, Zertarako mojak, *Karmel* 1982-1, 13-14.

—, Zorionak, *Karmel* 1978-4, 3.

—, Zuberoa-Benaparroa-Lapurdi, *Karmel*
 1975-1, 56.

—, Zuri eta ari, *Karmel* 1979-4, 7.

Iturriak: Karmeldarren Fondoa.

José María Azkarate zenak lagatako Aita Karmeloren dokumentu originalak.
Karmel aldizkaria.